

# CONVENT DEL SANT SEPULCRE D'ALCOI

## BIBLIOTECA DE LES MONGES AGUSTINES DESCALCES

Àngel Beneito Lloris

Alcoi, 2000

### INTRODUCCIÓ

De tots els avatars històrics pels que ha travessat el convent del Sant Sepulcre d'Alcoi –i han estat molts: Guerra de la Independència, procés de desamortització, revolució internacionalista de 1873, entre altres–, sembla que la crema d'una part de l'edifici durant l'any 1861 i l'exclaustració de les monges i conseqüent confiscació de l'edifici durant la Guerra Civil han estat els més atzarosos i lesius per al seu patrimoni artístic i documental.

Hores d'ara, el Convent no conserva no res de tot el valuós material arxivístic i documental que va anar generant el seu quefer diari durant el transcórrer dels segles (llibres de comptabilitat, de professions, de difuntes, de capítols i de consells, llibres d'entrades i d'eixides, de coses notables, inventaris, correspondència...) -solament s'ha conservat un Reial Privilegi de Felip II, datat el 1597-, malaurada circumstància que ha impedit reconstruir de forma exhaustiva i minuciosa la seua evolució històrica al llarg del temps i, per suposat, la d'una part de la història de la nostra ciutat.

Tampoc la seua Biblioteca conventual s'ha escapat de l'acció devastadora del pas del temps. La major part del reduït material bibliogràfic que ens ha arribat pertany a edicions publicades durant el segle passat o recentment, i solament s'han conservat uns pocs volums editats abans del segle XIX.

Per la qual cosa, la catalogació s'ha efectuat agrupant els volums en tres seccions:

#### **A. Autors, temes i impressors locals**

Aquesta secció agrupa tots els llibres que han estat escrits per autors locals, així com aquells que tracten sobre temàtica local i els que han estat editats a Alcoi. En total 48 volums que s'han dipositat a la prestatgeria superior dreta del primer aparador del despatx situat al primer pis.

Alguns d'aquests llibres són uns clàssics de la bibliografia local, com és la *Historia religiosa de Alcoy desde su fundación hasta nuestros días* de José Vilaplana, editada el 1892 i els seus *Novenario de San Jorge Mártir* i *Novenario al Santísimo Niño Jesús del Milagro* on, posa de manifest —en un i altre— la seua vena erudita, mitjançant l'aplicació de notes i referències de caire històric, o la *Guía de Alcoy* publicada per Remigio Vicedo el 1925.

Altres són llibres força coneguts d'autors forans que reediten les impremtes locals, com l'edició que feia la Impremta Payá el 1900 –quasi 50 anys després de la primera– de *la Novena a la SS.ma. Trinidad*, de Rodrigo Guzmán y Huerta o l'edició que La Buena Prensa va llençar el 1916 de la *Corte de la Santísima Virgen del Carmen*, escrita pel prolífic autor religiós, Fray Simón María de Besalduch.

També hi ha edicions molt modestes; són exemplars de petit format amb poques planes i editats en rústica, i per tants menys coneguts, però força interessants per a estudiar d'una banda l'evolució de les confraries i congregacions locals, i d'altra la producció tipogràfica de la ciutat, que es nodria en gran mesura de l'edició de llibrets de caire religiós.

Uns dels opuscles més interessants són les successives edicions que es van publicar de *Breve noticia de las principales gracias del Escapulario del Carmen y de las condiciones para alcanzarlas, canónicamente erigidas en la Iglesia del Santo Sepulcro*, on podem trobar una introducció històrica de l'origen d'eixa confraria a Alcoi. Altres són petites obretes com la que ens informa sobre la Congregació de les Filles de Maria i el seu origen històric, la que es publica sobre la confraria de la Corretja de Sant Agustí, o la que s'edita sobre la Pia Unió de Santa Teresa amb els seus estatuts i les obligacions dels associats. En aquest format també s'editen les novenes més freqüentades i atraients com les que es van editar en honor al beat Juan de Ribera o a Santa Rita, entre altres. Dintre d'aquesta sèrie de modestes publicacions, paga la pena esmentar un llibret que fou repetidament reeditat, l'anomenat *Ejercicio espiritual para consagrar a Dios la última media hora del año que concluye y la primera media hora del que principia*, que prologat per José Vilaplana el 21 de novembre de 1885 es venia a la porteria del Convent de les Religioses del Sant Sepulcre, al preu d'un ral.

## **B. Hemeroteca local**

L'Hemeroteca està formada per setze quadernets que recullen els fulls parroquials editats durant la postguerra per les parròquies de Santa Maria, Sant Maur i Sant Roc, com són *Mies* de l'any 1959, *Reconstrucción*, dels anys 1943 a 1950, *Vida*, dels anys 1951 a 1958, i el *Boletín de la devoción del siervo de Dios Casimiro Barelo*.

A més, també hi ha un volum enquadrinat –el més interessant– que replega els números que van eixir durant els anys 1916 i 1917 (de l'u al cinquanta set) de la *Revista Alcoyana*.

## **C. Biblioteca anterior a 1900**

Per últim, una tercera secció agrupa els 173 exemplars que foren editats abans de 1900. Quasi tots aquestos volums són de temàtica religiosa. La majoria pertanyen a col·leccions clàssiques i repetidament editades, com los *Ejercicios devotos para todos los días del año*, que va publicar Juan Croisset, els vuit volums de la segona edició del *Catecismo de perseverancia* de l'abate Gaume, l'*Obra de Santa Teresa de Jesús fundadora de la Reforma de la Orden del Carmen*, o les conegudes *Meditaciones espirituales* de Luis de la Fuente.

Altres, els més valuosos, són un grapat d'exemplars que s'editaren als segles XVII i XVIII. D'aquesta sèrie cal esmentar l'edició que es va fer, segurament l'any 1656, a la Impremta Real (cal recordar que la Impremta Reial va fer altra edició abans, l'any 1654) d'*El deuoto peregrino y viage de Tierra Santa*, del pare Antonio del Castillo; les traduccions de l'italià que va fer Estevan Pinell, al voltant de 1700, del *Camino del Cielo...* i del *Mes de María*; la coneguda *Historia de la provincia de la Corona de Aragón de la sagrada orden de los ermitaños de nuestro gran padre san Agustín*, que relata la fundació del Convent del Sant Sepulcre d'Alcoi; l'edició feta l'any 1775 a València de la *Regla y constituciones de las Monjas Reformadas Descalzas Agustinas Descalzas...*, que inclou l'"Epístola a la Reverenda Madre Sor Dorotea de la Cruz, Priora del Monasterio de las Agustinas Descalzas del Santo Sepulcro de

Alcoy”, que va fer el Patriarca Sant Joan de Ribera l’any 1598; o la *Vida y milagros del príncipe de los anacoretas, padre de los cenobiarcas, nuestro padre san Antonio Abad, el Magno*, editada a Girona sobre el 1683.

Cal esmentar que tots els exemplars inventariats estan editats en castellà. La majoria pertanyen a edicions modestes, sense marques ni colofons o reclams: solament uns pocs exemplars inclouen alguna il·lustració; tant sols els dos volums del Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Castellana tenen marcat al lloc ME. ROSARIO/ SANTO SEPULCRO ALCOY. Per últim cal fer notar que part d’aquest fons procedeix de donacions que han fet els successius rectors dels Sant Sepulcre i de petites d’aportacions que han fet algunes famílies i persones pietoses.

## ÍNDIX

**A.- AUTORS, TEMES I IMPRESSORS LOCALS**

**B.- HEMEROTECA LOCAL**

**C.- BIBLIOTECA ANTERIOR A 1900**

**D. RELACIÓ D’AUTORS**

**E.- LLOC EDITOR I ANY MÉS ANTIC DE PUBLICACIÓ**

**F.- EX LIBRIS I SIGNATURES MANUSCRITES**